

POLSKA AKADEMIA NAUK

KOMITET ARCHITEKTURY I URBANISTYKI

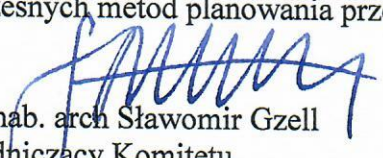
**Nagroda Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN imienia Marka Witruwiusza
dla prof. Krzysztofa Pawłowskiego
za dwutomowe studium
„Urbanistyka à la française – tysiąc lat doświadczeń i europejskich innowacji”
Universitas 2016, 2017**

Studium przedstawia nieznanne lub niedocenione aspekty planowania przestrzennego we Francji, które miały innowacyjny charakter w skali europejskiej. Rezultaty badań wykazały skuteczność metod właściwych dla warsztatu naukowego architekta urbanisty, szczególnie rozwinięte w polskiej szkole urbanistycznej ściśle związanej z ochroną i właściwym wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego.

Ich zastosowanie na obszarze śródziemnomorskiej Francji umożliwiło polskiemu badaczowi odkrycie nieznanego typu planowania osadnictwa opartego na rzucie okręgu, pochodzącego z epoki Roku Tysięcznego, które Autor określił mianem CIRCULADES. Doniosłość identyfikacji tego zjawiska, które uznane zostało za początek planowania przestrzeni miejskiej w Europie, potwierdzone zostało przez największe autorytety naukowe francuskie i europejskie.

Komitet Architektury i Urbanistyki PAN w pełni podziela opinię profesora Henryka Samsonowicza, że „Jest to dzieło przynoszące nowe spojrzenie na początki i rozwój średniowiecznej przestrzeni nie tylko na dzieje miast francuskich, ale także inspirujące do podjęcia badań na szerszym, także słowiańskim obszarze Europy”. Za szczególnie ważny uznać należy entuzjastyczny odbiór wyników badań przez społeczności lokalne. Dotychczas anonimowe kilkadziesiąt miejscowości zawiązało Stowarzyszenie CIRCULADES. Trzy wydania książki, kilkadziesiąt artykułów prasowych i objazdowa wystawa potwierdzają znaczenie zjawiska, które uznane zostało za nadające charakter całemu regionowi.

W dwutomowym wydawnictwie zawarte są również nowe ustalenia dotyczące kształtowania przestrzeni miejskiej we Francji poprzedzające powszechnie stosowane układy ortogonalne. Wydobyta jest dominująca rola geometryzacji przyjęta przez epokę nowożytną. Profesor Krzysztof Pawłowski przedstawia francuską lekcję o łączeniu ekonomii, polityki i zagospodarowania przestrzeni od skali miasta do skali regionu i państwa. Zwraca uwagę na rolę prądów Oświecenia w kształtowaniu urbanistyki w szerokim tego słowa znaczeniu. Studium ma tym samym zasadnicze znaczenie również dla ukierunkowania współczesnych metod planowania przestrzennego.

prof. dr hab. arch. Sławomir Gzell
przewodniczący Komitetu
Architektury i Urbanistyki PAN

Warszawa, 1 października 2018r.

Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej
00-659 Warszawa, ul. Koszykowa 55
(22) 234-50-90, (22) 234-55-56, (22) 621-82-81
e.mail: s.gzell@wp.pl